

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی

۰۶ سپتمبر ۲۰۱۲

آیا درگیری های پراکنده مرزی

سرآغاز حمله ترکیه و متحدانش به سوریه است؟

در روزهای اخیر، درگیری های پراکنده ای میان ارتش های سوریه و ترکیه رخ داده است. به دنبال این درگیری ها، ارتش ترکیه در اقدامی احتیاطی، شمار نیروهای خود را در مرزهایش با سوریه افزایش داده است. سوال این است که آیا این درگیری های پراکنده مرزی، به یک حمله همه جانبه و تمام عیار ترکیه و متحدانش به سوریه خواهد انجامید؟!

ارتش ترکیه، عصر روز چهارشنبه ۳ اکتوبر ۲۰۱۲، بخش هایی از خاک سوریه در نزدیکی مرزهای خود را گلوله باران و دفتر نخست وزیر ترکیه این مسأله را تأیید کرد. در بیانیه ای که دفتر رجب طیب اردوغان در این خصوص صادر کرد، اعلام شده که ارتش آن کشور، اهدافی را در آن سوی مرز که با رادار مشخص شده بودند گلوله باران کرده است.

ترکیه گفته است که ارتش آن کشور، با گلوله های توپخانه به اهدافی در سوریه حمله کرده است. حمله توپخانه ترکیه پس از کشته شدن پنج شهروند ترک در یک شهر مرزی در اثر انفجار خمپاره های سوری صورت گرفته است.

به اساس گزارش ها یک زن و سه فرزندش در میان افرادی بودند که در شهر آقچا قلعه و در حمله خمپاره هائی که گفته می شود از سوی سوریه پرتاب شده بود، کشته شده اند.

این نخستین بار از زمان آغاز درگیری های ۱۸ ماهه در سوریه است که نیروی ارتش ترکیه، داخل خاک سوریه را مورد هدف توپخانه قرار می دهد.

دفتر رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه، در بیانیه ای گفت: «نیروهای مسلح امنیتی در مناطق مرزی ما امروز با سرعت و با در نظر داشتن قوانین ناظر بر مخاصمه، به این حمله نفرت انگیز پاسخ دادند.»

دفتر رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه، گفته است که ارتش آن کشور اهدافی را در آن سوی مرز که با رادار مشخص شده بودند گلوله باران کرده است. در ادامه این بیانیه آمده است: «دولت ترکیه هرگز این گونه تحریک ها از سوی دولت سوریه را که مقابل امنیت ملی ما است، بدون پاسخ نمی گذارد.»

در پی این درگیری، احمد داووداغلو، وزیر امور خارجه ترکیه، با بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل متحد، اخضر ابراهیمی، فرستاده ویژه این سازمان در بحران سوریه و آندرس فو راسموسن، دبیرکل ناتو تماس گرفت.

این کشور، هم چنین از شورای امنیت سازمان ملل متحد درخواست کرد که «اقدام های لازم را برای جلوگیری از بروز چنین تعرض هائی از سوی دولت سوریه» انجام دهد.

بان کی مون، از حکومت سوریه خواست حاکمیت کشورهای همسایه خود را به رسمیت بشناسد. او گفت این حادثه برون مرزی «نشان می دهد که درگیری های داخل سوریه تنها امنیت مردم این کشور را به خطر نمی اندازد، بلکه به کشورهای همسایه نیز آسیب می رساند.»

هیلری کلینتن، وزیر امور خارجه امریکا نیز درباره خبر روز چهارشنبه گفت: «ما از این که نیروهای سوریه به ترکیه حمله کرده اند به شدت عصبانی هستیم و از کشته شدن افراد در ترکیه متأسفیم.»

نیک کنگ، معاون نخست وزیر بریتانیا، که در ترکیه به سر می برد گفت: «ما خشونت ها را از سوی دولت سوریه محکوم می کنیم و از آن می خواهیم که اتفاقاتی مانند آن چه امروز روی داد را تکرار نکند.»

جورج لیتل، مدیر بخش رسانه های وزارت دفاع امریکا هم در واکنش به درگیری های روز چهارشنبه به بی بی سی گفت: «این نمونه دیگری از رفتار زننده دولت سوریه است و نشان دیگری بر این که این دولت باید کنار رود. ما از کشته شدن افراد در ترکیه که یک کشور همتای مهم ما است، متأسفیم و وضعیت را از نزدیک زیر نظر خواهیم داشت.»

هم چنین ارتش ترکیه بامداد پنجشنبه، مواضع مرزی در خاک سوریه را گلوله باران کرد که بنابر برخی گزارش ها ۵ سرباز سوریه کشته شدند. هم زمان، یکی از مشاوران ارشد نخست وزیر ترکیه به خبرگزاری ها گفته است که دولت، خواستار حل بحران از طریق سیاسی است.

روز پنجشنبه، ۱۳ مهر [میزان] ۱۳۹۱ برابر با ۴ اکتوبر ۲۰۱۲، پس از ساعت ها بحث، طرح رجب طیب اردوغان، نخست وزیر را برای عملیات نظامی در خاک سوریه تصویب کرد.

به اساس گزارش رسانه های ترکیه، پارلمان این کشور با تصویب طرحی به ارتش ترکیه اجازه داد برای انجام عملیات نظامی وارد خاک سوریه شود. این اجازه پس از آن صادر می شود که حملات خمپاره ای روز چهارشنبه از خاک سوریه مناطقی از ترکیه در نوار مرکزی این کشور با سوریه را هدف قرار دادند.

طرح پارلمان ترکیه، برای یک سال به دولت اجازه می دهد تا نیروهای نظامی یا هواپیماهای جنگی را برای حمله به اهدافی که ضروری می داند به خاک سوریه بفرستد. پارلمان ترکیه، با ۳۲۰ رأی موافق و ۱۲۹ رأی مخالف، مجوز عملیات نظامی در داخل مرزهای سوریه را تصویب کرد.

معاون نخست وزیر ترکیه، به خبرگزاری ها گفته است که این مصوبه، جنبه بازدارندگی دارد. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، او اظهار داشت که ترکیه قصد ندارد تا علیه سوریه اعلام جنگ کند.

شورای امنیت سازمان ملل، روز پنجشنبه ۴ اکتوبر ۲۰۱۲، به درخواست ترکیه برای رسیدگی به حمله توپخانه ای روز چهارشنبه سوریه به یک روستای مرزی ترکیه تشکیل جلسه داد.

پیمان اتلانتیک شمالی «ناتو» در بیانیه ای، در مورد درگیری های مرزی میان ترکیه و سوریه، از حکومت سوریه خواست به اقدامات تهاجمی خود علیه ترکیه، به عنوان عضوی از این پیمان، بیدرنگ پایان دهد.

نمایندگان ناتو چهارشنبه شب و در پی حملات توپخانه ترکیه به مواضعی در خاک سوریه، در بروکسل جلسه ای اضطراری تشکیل دادند. اعضای ناتو در این جلسه اضطراری، هم چنین حمایت همه جانبه خود را از ترکیه به عنوان یک عضو این پیمان اعلام کرد.

ترکیه از اعضای اصلی سازمان پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) است که بازوی نظامی شورای امنیت سازمان ملل متحد به شمار می آید.

بند پنجم اساسنامه ناتو می گوید که حمله به یکی از اعضای این سازمان، حمله به تمامی اعضای آن به شمار می رود و با واکنش مجموعه ناتو روبه رو می شود.

بند چهار پیمان اتلانتیک شمالی، می گوید هنگامی که بنا بر عقیده یکی از اعضاء تمامیت ارضی، استقلال سیاسی یا امنیت یکی از اعضا مورد تهدید باشد، اعضای ناتو در این باره جلسه مشورتی برگزار می کنند.

در همین حال، روسیه خواستار خویشتنداری ترکیه و سوریه در بحران فعلی شده است و مصر نیز به سوریه هشدار داده است که به مرز کشورهای همسایه خود تجاوز نکند.

محمد کمال عمر، وزیر امور خارجه مصر، در بیانیه ای تصریح کرده که چنین اقدامی بحران سوریه را به سراسر منطقه گسترش خواهد داد.

ویلیام هیگ، وزیر امور خارجه بریتانیا، نیز حملات خمپاره ای از خاک سوریه را «اقدامی بیرحمانه» توصیف کرده و ضمن محکوم کردن آن، از دولت سوریه خواسته است تا این اقدامات را متوقف کند.

لوران فابیوس، وزیر امور خارجه فرانسه نیز با محکوم کردن حملات از خاک سوریه، این اقدام را «نقض قوانین بین المللی» خوانده است که باعث بی ثباتی در جهان خواهد شد.

دن میریدور معاون نخست وزیر اسرائیل، نیز شلیک خمپاره از سوی سوریه به خاک ترکیه را «حمله به پیمان ناتو» توصیف کرد.

وزارت امور خارجه چین، در بیانیه ای که بر روی وب سایت خود منتشر کرد، از ترکیه و سوریه خواست تا خویشتن داری کنند.

سخنگوی وزارت امور خارجه حکومت اسلامی ایران، در بیانیه ای «ضمن ابراز همدردی با بازماندگان کشته شدگان این حادثه» مقامات ترکیه و سوریه را به خویشتنداری دعوت کرد و خواستار بررسی ریشه ها و علل این حادثه شد.

ترکیه همسایه غربی ایران و دولت جمهوری اسلامی اصلی ترین متحد منطقه ای سوریه است. حکومت ایران پیش از این در چند نوبت به ترکیه هشدار داده بود که در صورت حمله نظامی به سوریه، با واکنش متقابل جمهوری اسلامی روبرو خواهد شد. در جریان نصب سپر دفاع ضد موشکی ناتو در خاک ترکیه نیز برخی فرماندهان نظامی ایران هشدار داده بودند که در صورت حمله به ایران، نخستین مکانی که توسط موشک های جمهوری اسلامی هدف قرار می گیرند، پایگاه های ضد موشکی ناتو در خاک ترکیه است.

این تهدیدات، اعتراض شدید دولت ترکیه را به دنبال داشت. روابط میان دو کشور هم اکنون چندان دوستانه نیست و این در حالی است.

به گزارش خبرگزاری ها، «عمران الزعبی» وزیر اطلاع رسانی سوریه در گفتگوی تلفنی با شبکه تلویزیونی سوریه، گفته است که کشورش منبع تیراندازی به منطقه مرزی در ترکیه را بررسی می کند.

او، کشته شدن پنج شهروند ترک در جریان شلیک گلوله سنگین به منطقه مرزی با ترکیه را به مردم این کشور تسلیت گفت و اظهار داشت: من به نام سوریه صمیمانه ترین تسلیت های خود را به ملت دوست، ترکیه تقدیم می کنم.

وزیر اطلاع رسانی سوریه گفت: گروه های مسلح تروریستی فعال در منطقه مرزی بین دو کشور در پس پرده این عملیات بوده اند.

پس از آن که پارلمان ترکیه، مجوز عملیات نظامی توسط ارتش این کشور در خاک سوریه را صادر کرد، رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه می گوید که کشورش خواهان جنگ با سوریه نیست.

از سوی دیگر، بشار جعفری نماینده سوریه در سازمان ملل متحد در کنفرانسی خبری که در محل این سازمان در نیویورک برگزار کرد، تاکید کرد که کشورش از ترکیه معذرت خواهی نکرده و تنها به خاطر کشته شدن غیر نظامیان ترک تسلیت گفته است. او دلیل این مساله را پایان نیافتن تحقیقات درباره حادثه عنوان کرد.

او با اشاره به نامه ای که وزارت امور خارجه سوریه به شورای امنیت سازمان ملل متحد فرستاده است گفت که در این نامه مقام های سوریه تاکید کرده اند درباره گروه شلیک کننده خمپاره به سوی ترکیه تحقیق خواهند کرد. به گزارش خبرگزاری ایترتاس، جعفری گفت که در این نامه به حضور گروه های مسلح مختلف در مرز میان سوریه و ترکیه اشاره کرده که امنیت سوریه و همه منطقه را به خطر می اندازند. او، هم چنین به نمایندگی از دولت کشورش از ترکیه خواست برای حفاظت از مرزهای مشترک و منافع دوجانبه، بر پایه احترام به حاکمیت ملی یکدیگر و حسن هم جوار، با سوریه همکاری کند.

نماینده سوریه در سازمان ملل متحد، هم چنین گفت که در این نامه، از شورای امنیت خواسته شده است درباره انفجارهای حلب که به گفته او به دست نیروهای القاعده صورت گرفته، موضع بگیرد. او، موضع نگرفتن شورای امنیت در این باره را ناشی از «سیاسی کاری» دانست.

روز چهارشنبه ۳ اکتبر ۲۰۱۲، چهار انفجار منطقه ای را که در کنترل نیروهای دولتی در حلب قرار دارد، هدف قرار داد. این انفجارها به کشته شدن دست کم ۴۸ نفر انجامید که به گفته منابع پزشکی، اکثر آن ها نظامی هستند. انفجارها ساختمان باشگاه افسران ارتش سوریه و هم چنین دو پست بازرسی را هدف قرار داد.

جیم میور، خبرنگار بی بی سی می گوید دولت سوریه تلاش می کند با در دست گرفتن دوباره گذرگاه مرزی تل ابیض، راه های ارسال تدارکات به مخالفان را مسدود کند. مخالفان ماه گذشته موفق شدند این منطقه را تحت کنترل خود درآورند.

به دلیل نا آرامی ها، به ساکنان هشدار داده شده است که به مناطق مرزی سفر نکنند. بیش از ۱۰۰ مدرسه نیز در این ناحیه تعطیل شده اند.

خبرگزاری آناتولی، که وابسته به دولت ترکیه است، روز چهارشنبه گزارش داد اهالی منطقه مرزی که از نا آرامی ها و کشته شدن ساکنین عصبانی بودند، به دفتر شهردار رفته و اعتراض کردند.

عبدالکریم ایهان، شهردار شهر گفت: «در شهر ما عصبانیت زیادی درباره رفتار سوریه وجود دارد.» او، اضافه کرد طی ۱۰ روز گذشته حمله ها در این منطقه باعث ترس و وحشت ساکنین شده است.

دولت ترکیه که بیش از یک سال و نیم است میزبان گروه های مسلح سوریه است و به حمایت لجستیک از آنان می پردازد. اردوغان، در این باره می گوید: «ترکیه در کنار ملت سوریه می ایستد.» او، سپس مدعی شد: «بشار اسد از لحاظ سیاسی مرده است.» دولت ترکیه، به صراحت خواهان کناره گیری یا برکناری بشار اسد از ریاست جمهوری سوریه شده و هم اکنون یکی از حامیان اصلی مخالفان اسد به شمار می آید.

نخست دولت ترکیه بود که رسماً حریم هوایی سوریه را نقض کرد. پدافند هوایی سوریه در ابتدای تیر ماه سال جاری یک جت جنگنده F-۴۲ متعلق به نیروی هوایی ترکیه را سرنگون کرد. احتمال حمله نظامی ترکیه به سوریه در واکنش به این مساله در آن هنگام بسیار افزایش یافت. اما پس از عذرخواهی رسمی دولت سوریه و ابراز تاسف بشار اسد از این اتفاق، تنش به طور موقت کاهش یافت هرچند دولت ترکیه گفت که در آینده این اقدامات سوریه را تلافی خواهد کرد.

ترکیه، هم چنین تاکنون خواهان ایجاد منطقه پرواز ممنوع یا منطقه حائل در سوریه بود، اما تاکنون در این مورد پیشرفتی نداشته است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، اخیراً پس از آن که احمد داود اوغلو در غیاب وزرای خارجه آمریکا و روسیه در شورای امنیت، از سازمان ملل خواست تا برای ایجاد منطقه حائل در سوریه اقدام کند، رجب طیب اردوغان نخست وزیر این کشور به ناتوانی کشورش و متحدان آن در ایجاد این امر اذعان و اعلام کرد: ایجاد منطقه حائل در سوریه برای پناهجویان بدون تصویب سازمان ملل امکان پذیر نیست.

یک پایگاه عرب زبان، با اشاره به این که گروه موسوم به ارتش آزاد سوریه، سلاح ضد هوایی از آمریکا دریافت کرده است، به نقش آمریکا در این زمینه پرداخت. پایگاه عربی پرس، نوشت: پس از این که گروه موسوم به ارتش آزاد سوریه در روزهای گذشته از موفقیت خود در سرنگونی بالگرد ارتش سوریه سخن گفت، سؤالات فراوانی درباره آن و طرف های پشت پرده آن مطرح شده است. به نوشته این پایگاه، هآرتص روزنامه چاپ اسرائیل به نقل از منابع آمریکائی فاش کرده است سازمان سیا اردوگاه هایی در اراضی ترکیه برای آموزش مخالفان سوری در زمینه استفاده موشک های ضد هوایی و سامانه های ارتباطی پیشرفته دایر کرده است.

علاوه بر این، یکی از فرماندهان سابق القاعده نیز فاش کرد عناصر این شبکه تروریستی در چارچوب معامله ی منطقه ای از خاک یمن به سوریه اعزام شده اند.

طارق الفضلی، از سران سابق شبکه القاعده در یمن اظهار داشت که عقب نشینی عناصر گروه موسوم به «انصار شریعت» وابسته به شبکه القاعده از شهرهای زنگبار و جعار در استان ابین در جنوب یمن به منظور شرکت در نبرد علیه نظام سوریه صورت گرفته است.

الفضلی که از چهره های سرشناس قبیله ابین و سرکرده سابق شبکه القاعده بود، فاش کرد: این تئوری بعید نیست که معامله ای منطقه ای برای انتقال جنگجویان القاعده از خاک یمن به ترکیه برای وارد کردن آن ها به جبهه سوریه انجام شده باشد که این کار عقب نشینی غیرمنتظره افراد مسلح از ابین و عدم حمله آن ها به نیروهای یمنی یا سعودی را به هنگام این عقب نشینی تفسیر می کند.

طاها آک یول، روزنامه نگار برجسته روزنامه ملیت در گفتگو با تلویزیون ان تی وی با اشاره به خبرهای برخی رسانه ها خارجی و داخلی مبنی بر آموزش نیروهای مخالف سوری در خاک ترکیه و حملات اخیر مخالفان سوری به کردهای سوریه که به منظور جلوگیری از قدرت گرفتن آن ها صورت گرفته درباره دلیل این رخداد گفت: احتمالاً این اقدام پاسخی به تحولات جاری در مرز مشترک ترکیه با سوریه است.

شهرستان آقچا قلعه، یکی از شهرهای مرزی ترکیه با سوریه است که در بیست روز اخیر به دلیل بروز چنین مواردی ناآرام است و با وجود شروع سال تحصیلی جدید از دو هفته قبل؛ مدارس این شهر هنوز شروع به کار نکرده است.

پس از این وقایع ارتش ترکیه برای تقویت مواضع خود تعداد زیادی نیروی تازه نفس به همراه تجهیزات جنگی از قبیل توپ، تانک، ضد هوایی و سایت های پرتاب موشک به این شهر مرزی اعزام کرده است. یک نماینده مجلس ترکیه در اظهاراتی اعلام کرد که آمبولانس های ترکیه در مناطق مرزی با سوریه، به این کشور مهمات می برند و زخمی بر می گردانند.

سی ان ان ترک، گزارش کرده است «مولود دودو» نماینده «هاتای» از حزب مخالف جمهوری خواه خلق (CHP) در مجلس ترکیه، به نقل از مردم منطقه هاتای و مرزنشینان این استان هم مرز با سوریه گفته که آمبولانس های ترکیه که برای انتقال مجروحان و زخمی های درگیری های داخلی سوریه به مناطق مرزی با سوریه اعزام می شوند به هنگام عزیمت به منطقه مهمات بار می کنند تا به دست مخالفان مسلح حکومت سوریه برسانند و به هنگام بازگشت مجروحان جنگ داخلی سوریه را به ترکیه منتقل می کنند.

این نماینده مجلس ترکیه که روز سه شنبه گذشته برای بازدید از مناطق مرزی با سوریه به حوزه انتخابیه خود رفته بود، اعلام کرد که از دیدن صحنه های حمایت نظامی ترکیه از مخالفان مسلح حکومت سوریه در این منطقه در حیرت است.

او، گفت: «مردم آن جا می گفتند که آمبولانس های ترکیه به سوریه مهمات می برند و در بازگشت زخمی می آورند. اگر این ادعا درست باشد واقعا دولت ترکیه عملی غیر قابل قبول انجام می دهد.» این نماینده مخالف دولت در مجلس ترکیه گفت: «مسئولیت این اقدامات غیر قابل قبول در مناطق مرزی مان با سوریه کاملاً متوجه رجب طیب اردوغان است.»

این نماینده مجلس ترکیه، با اشاره به این که کامیون های پر از مهمات با هماهنگی از بالا بدون بازدید از ایست بازرسی های مرزی ترکیه به سمت سوریه اعزام می شوند گفت که از بعضی خانه های روستائی در مرز با سوریه به عنوان قرار گاه نظامی برای پشتیبانی عملیات های نظامی مخالفان حکومت سوریه علیه ارتش این کشور، استفاده می شود.

بسیاری از رسانه های غربی و رسانه های داخلی ترکیه در ماه های گذشته گزارش هائی مبنی بر حمایت نظامی ترکیه از مخالفان مسلح حکومت سوریه منتشر کرده اند اما دولت ترکیه تا کنون این گزارش ها را تکذیب کرده است.

هم چنین در روزهای اخیر، برای نخستین بار برخی رسانه های ترکیه تصاویری از ۱۰ نظامی ترک را که در منطقه لاذقیه سوریه در صف مخالفان مسلح حکومت سوریه علیه ارتش این کشور می جنگند را منتشر کردند. رسانه های امریکائی نیز گزارش دادند اخیراً ۶۰۰ شبه نظامی از منطقه قفقاز برای جنگ با ارتش سوریه از طریق ترکیه وارد این کشور شده اند.

دولت سوریه مدعی است بسیاری از افراد مسلح که در صف مخالفان حکومت در مقابل ارتش این کشور صف آرائی کرده اند از مزدوران کشورهای خارجی هستند که با هماهنگی کشورهای چون عربستان، قطر و ترکیه و با چراغ سبز همپیمانان غربی آن ها از جمله امریکا و انگلیس و نیز اسرائیل از طریق مرزهای سوریه وارد این کشور می شوند و مورد حمایت مالی و تسلیحاتی این کشورها قرار می گیرند.

به این ترتیب، ترکیه به عنوان یکی از مهم ترین بازیگران صحنه داخلی و خارجی سوریه که طولانی ترین مرز را با این کشور دارد (تقریباً ۸۵۰ کیلومتر)، اکنون بیش تر از هر زمان دیگری به جنگ می اندیشد.

سی ان ان، چنین گزارش می دهد: مهدی الحارثی یکی از فرماندهان انقلابیون لیبیا اخیراً به همراه سی تن از جنگجویان لیبیائی دیگر وارد حلب شده است تا در کنار سایر گروه های مسلح در حلب علیه ارتش سوریه وارد عمل شوند.

به غیر از آن هائی که از لیبیا، الجزایر، تونس، عربستان و تعداد دیگری از کشورهای عربی برای «جهاد» خود را به حلب رسانده اند هم چنین گروه های مذهبی از چین، پاکستان و افغانستان و ادر منطقه شده اند.

رویترز هم در این باره چنین می گوید: در هفته های گذشته و شدیدتر شدن درگیری ها در سوریه، یک پایگاه نظامی در نزدیکی شهر آدانا و در حدود ۱۰۰ کیلومتری مرز سوریه ایجاد شده که هدف از تاسیس این پایگاه آموزش، توجیه و تسلیح مخالفین مسلح و سپس اعزام آنها به داخل خاک سوریه است.

به گزارش رویترز، این پایگاه در حال حاضر مرکز هماهنگی عملیاتی، اطلاعاتی و لجستیکی قطر، عربستان و ترکیه برای اسقاط نظام سوریه به شمار می رود.

البته در برابر این تلاش های مخالفین، حکومت سوریه نیز ائتلاف احزاب کرد سوریه را به خود جلب کرده و مقابله با تحرکات ترکیه در شمال سوریه نیز باعث تقویت موضع حکومت سوریه از لحاظ سیاسی و نظامی در مناطق کرد زبان سوریه در مرزهای ترکیه شده است.

یک مساله مهم نیز درباره تحولات سوریه این است که پ.ک.ک نیز پس از بیانیه ائتلاف احزاب کرد سوری در رویارویی با هرگونه دخالت ترکیه در شمال سوریه، دولت ترکیه را تهدید کرده است در صورت چنین دخالتی این حزب، استانبول را تبدیل به یک قندهار دیگر خواهد کرد.

ارتش سوریه، با بستن مداخل ورودی شهر حلب و محاصره مناطق تحت تسلط گروه های مسلح تلاش کرده تا از یک سوی از ورود مخالفین مسلح به مناطق دیگر شهر جلوگیری کند و از سوی دیگر، پس از هجوم به مراکز تجمع آن ها، از فرار آن ها به سمت شمال جلوگیری کند.

ارتش سوریه، با قطع شبکه ارتباطی بین گروه های مسلح در مناطق مختلف حلب که مرکز هماهنگی آن از داخل ترکیه فرماندهی می شد تلاش کرده است تا امکان تحرکات هماهنگ این گروه ها را در شهر از بین ببرد. بنابراین، طرح های آزاد سازی شهر حلب توسط ارتش آزاد سوریه در حال حاضر به بن بست برخورد کرده است احتمالاً حملات نیروهای نظامی ترکیه به خاک سوریه می تواند این فضا را به نفع ارتش آزاد سوریه تغییر دهد و حلب به تصرف آن ها درآید.

ناگفته نماند که مدت هاست که مخالفان بشار اسد تلاش می کنند شهر حلب را تسخیر کنند و همانند بنغازی لیبیا، آن جا را مقرر اصلی مخالفین اعلام نمایند هنوز پس از ماه ها موفق نشده اند.

گروه های مسلح وابسته به ارتش آزاد سوریه، در هفته های اخیر جبهه جدیدی را در نقاط مرزی کشور علیه نظام سوریه باز کرده اند. هدف مخالفان از این جنگ، تصرف شهر حلب است تا منطقه ای را در سوریه در اختیار بگیرند و در آن جا دولت موقت یا شورای انتقالی خود را برپا دارند که مانند دولت انتقالی بنغازی در لیبیا در برابر حکومت قذافی بود.

در این راستا گذرگاه ها و پست های مرزی سوریه در شمال و شرق این کشور مورد حمله ارتش آزاد سوریه قرار گرفت طرح ایجاد مناطق امن را به وجود آوردند.

ارتش ترکیه سیستم های موشک زمین به هوای خود را در مرز با سوریه مستقر کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، این سیستم ها در طول مرز ترکیه و سوریه مستقر شده اند و به نظر می رسد بی ارتباط با تصرف ایستگاه های مرزی سوریه با ترکیه نباشند. در طول چند روز اخیر، سه ایستگاه مرزی سوریه با ترکیه از سوی نیروهای وابسته به «ارتش آزاد سوریه» تصرف شده است. بنابراین، احتمالاً استقرار سیستم دفاع هوایی ارتش ترکیه در پشت مرزهای سوریه نیز در راستای تامین هوایی این منطقه امن برنامه ریزی شده است.

البته وضعیت منطقه به حدی آشفته است که به درستی نمی توان تشخیص داد آیا این خمپاره ها از سوی ارتش سوریه شلیک شده است و یا طرحی مشکوک از سوی مخالفان حکومت سوریه و یا دولت ترکیه و برای حمله همه جانبه ترکیه و ناتو به سوریه است؟ چرا که حکومت سوریه در موقعیتی قرار ندارد که بخواهد جنینگ را با ترکیه آغاز نماید.

هم اکنون ارتش و دیگر نیروهای نظامی هر دو کشور در مرزهای خود، به حال آماده باش کامل درآمده اند و حتی مقامات ترکیه، در پی وقوع درگیری های سنگین در استان های جنوب شرقی ترکیه، مدارس منطقه را تعطیل کرده اند.

رجب طیب اردوغان، نخست وزیر ترکیه بارها اعلام کرده است که کشور وی، در کنار شورشیان مخالف حکومت سوریه خواهد ایستاده است. ترکیه، هم چنین محل استقرار نیروهای اپوزیسیون راست و پروغرب حکومت سوریه است. این نیروها، توسط دولت های غربی و منطقه ای مورد حمایت تسلیحاتی و تدارکاتی قرار می گیرند. در بحران ها، کوچک ترین اتفاقات به فجایع بزرگ تری تبدیل شده اند که در این میان، مردم بی گناه بیش ترین قربانی ها را داده اند.

مردم سوریه حدود یک سال و نیم پیش، با هدف سرنگونی حکومت سوریه و برپائی یک جامعه آزادتر و بهتر مبارزه همه جانبه ای را علیه حکومت بشار اسد آغاز کردند. در ابتدا این حرکت های اعتراضی میلیون ها شهروند با تظاهرات های پی در پی مطالبات خود را فراد می زدند. حکومت دیکتاتوری بشار اسد بدون توجه به خواست ها و مطالبات بر حق و عادلانه مردم، کشتار وحشیانه مردم معترض را آغاز کرد. در ادامه این اعتراضات اپوزیسیون راست در ترکیه تجمع نمودند و با حمایت دولت های غربی، نیروی مسلحی را به نام «ارتش آزاد سوریه» به وجود آوردند که متشکل از فراریان ارتش سوریه، گروه های مسلح مذهبی و غیره است. در نتیجه، این ارتش مخالفان و ارتش حکومت سوریه جنگ را آغاز کردند که به انزوای اعتراضات مردمی منجر شد. و لطمات جدی به مبارزات مردم زد.

بی شک، فروپاشی و سرنگونی حکومت بعثی سوریه و سرنگونی بشار اسد، شادی همه نیروهای آزادی خواه و برابری طلب و سوسیالیست را در پی دارد. به خصوص برخی بر این باورند که اگر نوبتی هم باشد، پس از بشار اسد نوبت سرنگونی حکومت اسلامی فرامی رسد. اما رهائی مردم از شر حکومت های دیکتاتوری، مستقیماً امر مردم هر کشوری است نه این که تعدادی از جریانات راست داخلی با حمایت دولت های قدرت مند و ناتو، با جنگ داخلی و حملات مرگ بار یک دیکتاتور را برکنار کنند و یک حکومت دیکتاتور دیگر را جایگزین آن نمایند. هم اکنون وضعیت عراق و افغانستان و لیبیا در مقابل ماست؟ واقعا در این کشورها دموکراسی و امنیت و عدالت برقرار شده و یا این که وضعیت این کشورها، خیلی بدتر از دوران های دیکتاتورهای قبلی شده و شهروندان این کشورها، هیچ گونه امنیت جانی و مالی و غیره ندارند؟!

اکنون دولت های غربی و منطقه ای چون ایران، عربستان سعودی، قطر پول و اسلحه به گروه های راست اپوزیسیون سوریه سرازیر کرده اند و در پیشاپیش همه دولت ترکیه، حمایت لجستیکی را به عهده داشته به معنای واقعی، لطمات جدی به جنبش آزادی خواهی و عدالت خواهی مردم سوریه وارد کرده اند.

در چنین شرایطی، نیروهای آزادی خواه، سکولار و سوسیالیست های سوریه، مجبورند در دو جبهه مبارزه کنند: هم با حکومت سوریه و هم با نیروهای راست پروغرب و دولت های غربی و منطقه ای که از تحولات سوریه و هر کشور دیگری به دنبال منافع اقتصادی، سیاسی، نظامی و استراتژیک خود هستند. همه نیروهای وابسته به سرمایه درای جهانی از سازمان ها و احزاب تا دولت ها، همواره در تلاشند در تحولات کشورهایی که در آن ها اعتراضات مردمی وجود دارد به نحوی دخالت کنند که موقعیت سیستم سرمایه داری آسیب نبیند و احتمالاً جا به جایی قدرت در کشورها متحول منطقه، طبقه کارگر و دیگر جنبش های عدالت جو و برابری طلب و سوسیالیست دست بالا را بگیرند. در این راستا، این نیروهای سرمایه داری جهانی، حتی با نیروهای مرتجع القاعده و بقایای حکومت های سرنگون شده دیکتاتوری به یک ائتلاف آگاهانه دست می زنند تا از طریق گرایش های ارتجاعی راست و خرافات مذهبی، مانع رشد و گسترش و دخالت همه جانبه نیروهای کارگری کمونیستی شوند.

بر این اساس، در ماه های نخستین حرکت مردمی در سوریه، یک جنبش دمکراتیک و آزادی خواه در جریان بود، در حالی که به خصوص در ماه های اخیر و با تشکیل «ارتش آزاد سوریه» و راه انداختن جنگ داخلی در این کشور، رهبری اعتراضات مردمی عملاً به دست نیروهای ارتجاعی و دولت های غربی و ترکیه و عربستان سعودی افتاده است.

به این ترتیب، آن چه که با آغاز اعتراضات تونس به «بهار عربی» معروف گردید و به سرعت به کشورهای چون مصر، لیبیا و سوریه رسید در واقع غنچه های این بهار، گل ن داده توسط دولت های سرمایه داری و نیروهای ارتجاعی این کشورها پرپر شد.

حکومت دیکتاتوری لیبیا، با حملات ویرانگر نظامی امریکا و اروپا سرنگون شد و گروه های مذهبی مرتجع تر از قذافی به قدرت رسیدند. در مصر، این جوانان تحصیل کرده بودند که قیام علیه حسنی مبارک را به راه انداختند، اما باز هم با حمایت دولت های غربی و منطقه و ارتش مصر، اسلامی ها و سلفی ها در انتخابات مجلس و رئیس جمهوری پیروزی به دست آوردند.

هم اکنون در سوریه هم پس از راه انداختن جنگ داخلی، جنگ برون مرزی نیز با تهاجمات ترکیه و ناتو در راه است. از این رو، این نگرانی وجود دارد که با سرنگونی حکومت فعلی سوریه توسط نیروهای خارجی، نه تنها مردم این کشور به آزادی و برابری و عدالت اجتماعی نخواهند رسید، بلکه وضع کنونی بدتر هم خواهد شد.

در حقیقت با اوج گیری اعتراضات در کشورهای عربی، دولت های غربی و امریکا سعی کردند این اعتراضات را در جهت منافع خود کانالیزه کنند با دخالت قدرت های غربی و در راس آن ها کشورهای ناتو به دخالت نظامی «بشردوستانه» در لیبیا دست زدند.

در سوریه هم در ابتدا مانند لیبیا اعتراضات مردمی اوج گرفت. ولی همانند لیبیا، باز دولت های غربی با همکاری کشورهای عضو ناتو که ترکیه هم عضو آن است وارد صحنه شد و همانند لیبیا هزاران نفر از گروه های آموزش دیده اسلامی و فراریان ارتش سوریه را نخست در خاک ترکیه مستقر کردند و سپس وارد سوریه نمودند. با ورود نظامیان به صحنه سیاسی جامعه سوریه، نیروی های مسلح ارتجاعی مسیر مبارزات مردم را تغییر دادند و به جنگ داخلی کشاندند.

به این ترتیب، همه سناریوها نشان می دهند که دولت و ارتش ترکیه با افروختن آتش جنگ، حمله پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) به این سوریه را فراهم کرده اند. قطعاً اگر چنین جنگی صورت بگیرد منطقه به خاک و خون کشیده خواهد شد و به درون مرزهای ترکیه و سوریه محدود باقی نخواهد ماند.

در چنین شرایطی، مسلماً باید دخالت دولت های امپریالیستی و هم چنین نیروهای ارتجاعی خارجی در تحولات سوریه و ضربه زدن به مبارزات مردمی در این کشور را با صدای بلند محکوم کرد و در عین حال، به حمایت همه جانبه از مبارزه بر حق و عالانه مردم سوریه در جهت سرنگونی حکومت دیکتاتوری این کشور برخاست. از آغاز اعتراضات مردمی علیه حکومت حزب بعث سوریه در ۱۸ ماه گذشته، نزدیک به ۳۰ هزار نفر در این کشور جان خود را از دست داده اند و صدها هزار نفر نیز زخمی و یا آواره شده اند.

جمعه چهاردهم مهر [میزان] ۱۳۹۱ - پنجم اکتوبر ۲۰۱۲

<mailto:bahram.rehmani@gmail.com>